

22^e jaargang
nummer

3

December
2017Colofon

Hans IJzerman
Loes la Faille
Jacqueline Stil
Michiel van Harten
Anneke Hoekstra
Roel Kuijper
Diet ter Stege
Ina Huizinga
Ellen la Faille
Carin van de Ploeg
Ernst Traag

Opening 'Zwols Groen Huis'

Woensdagmiddag 1 november 2017, is het nieuwe onderkomen van de Milieuraad Zwolle, gezamenlijk met IVN, KNNV, Zwolle Groenstad, Avifauna Zwolle, en Bijenteelvereniging Zwolle, officieel in gebruik genomen. Wethouder Michiel van Willigen verrichtte hiervoor de openingshandeling 'op hoog niveau'. Hij plaatste het dakje op een vogelhuisje aan de gevel van het pand, naast de Weijenbelt in Berkum, Campherbeeklaan 82 A, de plek waar de organisaties voor in ieder geval de komende vijf jaar een onderdak hebben gevonden.

Hans de Graad (voorzitter van de Milieuraad) memoreerde in zijn welkomstwoord aan de moeizame zoektocht naar geschikte huisvesting. Tot voor kort zetelde de Milieuraad in de Nooterhof. Helaas was dat niet meer mogelijk, nadat het College van Bestuur van Landstede besloot een andere koers te gaan varen. De Milieuraad, de IVN, de KNNV, Zwolle Groenstad, de Bijenteelvereniging Zwolle en Avifauna, maar ook Thales en de Geologische vereniging moesten op zoek naar nieuwe huisvesting. Deze is uiteindelijk, mede door de medewerking van oud-wethouder Filip van As, gevonden in de Weijenbelt, de plek waar de bibliotheek gehuisvest was.

Hans de Jong (voorzitter van het IVN Zwolle), benadrukte het grote belang van natuureducatie als volgt: 'Het belang van natuureducatie is niet te onderschatten en automatisch krijg je dat, zeker in een stedelijke omgeving ook niet meer. Klim je als kind in een boom dan is er bijna altijd wel iemand die je beschuldigt van het vernielen van openbaar groen. De schoolpleinen hebben we zorgvuldig ontdaan van al het groen, want in struiken huist de Nederlandse leeuw, de teek, of nog erger enge mannen. Voor echte natuureducatie heb je overigens meer nodig dan een fraai lespakket met docentenhandleiding. Natuur beleef je buiten. Daar werken wij aan als groene clubs. En in het verlengde van natuur-

educatie ligt bijna automatisch duurzaam gedrag. Voor iets wat je niet kent, kun je geen zorg dragen. Onbekend maakt onbemind. Vandaar de vele cursussen, excursies, veldlessen etc. die wij gezamenlijk organiseren.' Verder benadrukte de Jong dat groen in de stad noodzakelijk is om de komende klimaatveranderingen het hoofd te kunnen bieden.

Na de mooie woorden die gesproken werden, werd wethouder Van Willigen verzocht samen met de aanwezigen naar buiten te gaan. Een ladder stond klaar tegen de gevel. Er moest nog een dakje op een vogelhuis geplaatst worden. In dit huisje worden spreeuwen verwacht. Van Willigen benadrukte nog het belang van 'groene organisaties' voor het gemeentebeleid. Door hun inbreng is de gemeente in staat een duurzamer beleid te voeren. Verder had hij nog als advies voor de organisaties om meer gebruik te maken van sociale media. (Bron: Weblog Zwolle)

Activiteitenkalender

Nieuwjaarsbijeenkomst Milieuraad, zaterdagmiddag 27 januari, vanaf 14.30 uur.

Bezoekadres

Campherbeeklaan 82 A
8024 BZ Zwolle

038 - 498 26 18

info@milieuraadzwolle.nl
www.milieuraadzwolle.nl

Stand van zaken NME Zwolle

Tekst: Loes la Faille

Er zijn nieuwe ontwikkelingen rond NME (Natuur en Milieueducatie) in Zwolle. Dit artikel is gemaakt met uitleg van Milieuraad – NME- coördinator Linda Wienk.

In Zwolle zijn veel activiteiten op het gebied van NME (Natuur- en Milieueducatie).

Om precies te zijn: er zijn op dit terrein 22 organisaties actief. Samen bieden ze 150 verschillende producten aan. Er blijkt behoefte aan een betere afstemming van vraag en aanbod op dit gebied.

In de praktijk is dit niet eenvoudig te realiseren. Iedere aanbieder van NME heeft een eigen site waarop de diverse activiteiten vermeld staan. In de betrokken organisaties zijn veelal vrijwilligers bezig. Om een centraal informatiepunt te realiseren is een beroepskracht wenselijk die hier de komende tijd structureel mee aan de slag gaat. Scholen worden soms overspoeld met aanbiedingen op dit gebied. Verder moet NME in het leerplan ingepast worden.

Om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen is Alma Streefkerk van Natuur en Milieu Overijssel in 2012 al eens als NME makelaar actief geweest. In 2014 stopte de subsidie voor dit project. Er is in het verleden al wel een basis voor dit plan gelegd.

Vanaf oktober 2016 worden er door de ROVA (die een coördinerende rol op zich heeft genomen) twee keer per jaar netwerkbijeenkomsten georganiseerd. In deze bijeenkomsten, die ook door de Milieuraad worden bijgewoond, worden ideeën en suggesties van de betrokken organisaties geïnventariseerd. Aan de orde komen wat de vraag en de behoeften van de betrokken partijen op het gebied van NME zijn. Omdat de ROVA een betrokken partij is, is ook de vraag wat de behoefte zou kunnen zijn op het gebied van 'afval' actueel.

De gezamenlijke wens van alle betrokken NME aanbieders is, dat er een centraal punt komt waar het totale aanbod van alle aanbieders van NME in Zwolle te vinden is. De

voorkeur is een website, geen informatieboekje. Er ligt nu een voorstel om dit via Stadkamer te doen. Stadkamer heeft al een goede en goed vindbare website.

Om dit plan te realiseren heeft de gemeente een subsidie van €300.000 ter beschikking gesteld. Deze subsidie geldt voor 3 jaar. (€100.00 per jaar). Van deze subsidie moet een nog aan te stellen NME- makelaar betaald worden. Een gedeelte van het bedrag moet ten goede komen aan groene en duurzame projecten in Zwolle. De toekomstige NME makelaar, zo is het voorstel, komt in dienst van de gemeente, om eventuele partijdigheid van de persoon in kwestie uit te sluiten. Een profielschets wordt door de gemeente opgesteld. De verwachting is, dat er rond januari een wervingsadvertentie geplaatst gaat worden, nadat de subsidieaanvraag definitief is goedgekeurd.

De Milieuraad organiseert zelf onder andere het Voor- en Nazomerfeest en om het jaar het zogenaamde scholen project. Tijdens deze evenementen is naast de Natuur- en Milieueducatie het entertainment ook een onderdeel. De Milieuraad hoopt dat door NME de kennis over natuur en duurzaamheid groter wordt, zodat men bewuste keuzes op dit gebied kan maken. Verder is het belangrijk dat de schoonheid van de natuur getoond wordt, zodat mensen zich daarover gaan verwonderen en daarom respectvol met hun leefomgeving om willen gaan. Het zou mooi zijn, wanneer NME ook bij de buitenschoolse opvang en in het middelbaar onderwijs structureel aan de orde zou komen.

Plantinzicht! Een NME project van de Milieuraad

Ja/Ja Reclamedrukwerk

Tekst: Hans IJzerman

Voor mensen die de eindeloze berg oud papier van ongevraagde reclamefolders zat zijn, heeft Amsterdam nu de oplossing. Je krijgt alleen nog maar reclamefolders als je een speciale ja/ja-sticker op je brievenbus hebt. Heb je géén sticker op de deur? Dan krijg je géén folders of huis-aan-huiskranten. De Amsterdamse gemeenteraad heeft vorig jaar ingestemd met een voorstel van de Partij voor de Dieren, ondanks klachten vanuit ondernemers, die bang zijn voor banenverlies. Volgens de PvdD scheelt de maatregel op jaarbasis miljoenen kilo's aan oud papier. Per jaar wordt in Nederland 205 miljoen kilo papier aan reclamefolders verspreid, omgerekend 34 kilo per huishouden. Tot nu toe werkt het zo dat als je geen reclamefolders wil ontvangen, je een nee/ja-sticker bij de gemeente kan aanvragen.

Je krijgt dan nog wel de gratis weekbladen, maar geen reclamefolders. In Amsterdam worden inwoners nu verplicht een ja/ja-sticker aan te vragen, anders krijgen ze geen folders meer in de bus.

Ondernemers zijn fel tegen het plan, ze vrezen omzet mis te lopen. Volgens Wouter Weide van de Raad Nederlandse Detailhandel is 29 procent van de omzet van winkeliers te danken aan reclamefolders, dat is namelijk nog steeds 'de beste manier van communiceren met de consument'. De Amsterdamse detailhandel loopt volgens hem jaarlijks 800 miljoen euro aan omzet mis met de maatregel.

Hij vindt het dan ook 'een heel slecht plan', mede omdat door het omzetverlies ook nog eens 4000 banen op de tocht staan. Daarnaast heeft een deel van de samenleving folders zelfs nodig om rond te komen en het

is 'een trigger' om naar de winkel te gaan. Het Amsterdamse MKB is een proces begonnen tegen de gemeente. De uitspraak is op 22 november 2017 geweest. De rechter heeft de gemeente in het gelijk gesteld. Ook de gemeente Zwolle onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor invoering van een ja/ja sticker.

Wat kunt u zelf doen om onnodig of ongewenst papier in uw brievenbus te bestrijden? Plak een Nee Ja- of een Nee Nee sticker op uw brievenbus. De stickers zijn gratis te verkrijgen op het stadskantoor. Mocht u ondanks dat toch nog steeds reclamedrukwerk ontvangen, belt u dan met de verspreider hiervan. Misschien is het mogelijk om de folders digitaal te ontvangen per mail.

Zwolse Nacht van de Nacht, nat maar sfeervol

In Doepark Nooterhof waren zaterdagavond 28 oktober 2017 tal van 'duistere' activiteiten te beleven bij de Zwolse Nacht van de Nacht. Zo kon je een mooie theatervoorstelling zien over de zussen Aurora en Nocta, de brengers van licht en duisternis op aarde door D3ISK Theater Producties. Je kon een labyrint lopen, er was een Escape Room in de open lucht, en een excursie met een warmtecamera. Verder viel er te ontdekken wat er zoal in braakballen van uilen zit, kon je een lampion maken, spelletjes in het donker doen, leren over egels en vleermuizen, en nog veel meer. Zo'n 250 bezoekers hebben de weergoden getrotseerd en de Nooterhof bezocht. Het was de tiende keer dat de Milieuraad Zwolle dit evenement organiseerde.

Uw handtekening voor onze melk

Tekst: Jacqueline Stil

Tijdens het Nazomerfeest Doepark Nooterhof heeft de Milieuraad handtekeningen verzameld voor duurzame melk. Waar gaat het precies om?

De supermarkten hebben een soort van monopolie op de prijs van (gangbare) melk in de winkel. Dat betekent dat veel boeren een te lage prijs krijgen voor hun melk.

Vereniging Milieudefensie voert actie om de boeren in staat te stellen een eerlijke prijs voor hun melk te krijgen en daardoor aan natuurbeheer te doen.

De boeren menen dat zes cent meer op de prijs voor melk in de winkel voldoende is om:

- weidegang voor koeien te realiseren (minimaal zes uur per dag en 120 dagen per jaar)
- weidevogelbeheer toe te passen (10% kruidtuin grasland en latere maaidatum)
- grondgebonden bedrijfsvoering toe te passen (maximaal 2,3 koeien per hectare inclusief jongvee)
- Europese GMO vrije soja te gebruiken (regionaal veevoer)

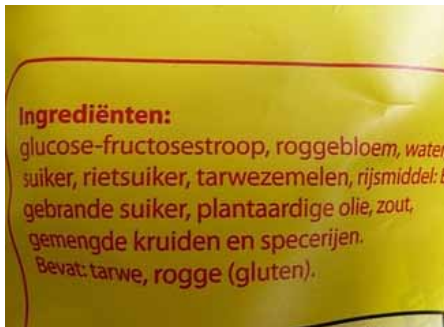
De handtekeningen worden op verschillende momenten in de campagne getoond aan de supermarkten en het totale aantal handtekeningen wordt uiteindelijk aangeboden aan de supermarkt die op de langere termijn de grootste achterblijver blijkt te zijn.

Een goede actie dus.

Suiker versus Glucose-Fructose (stroop)

Door: Roel Kuijper

Er wordt wel eens gezegd: 'suiker is het gif van tegenwoordig'. Dit is maar half waar. Suiker is een kale koolhydraat en zorgt snel voor veel suikermoleculen in je bloed en daar kan je dik van worden als je het niet verbruikt. Bovendien geeft het een hoge bloedsuiker waarde en vooral een veel voorkomende wisseling ervan is slecht; er wordt dan (te vaak) insuline in je bloed toegevoegd en dat is niet de bedoeling.

Maar, glucose-fructose siroop is wél een gif. Het klinkt leuk; fructose zit immers toch ook in fruit. Ja, mét de nodige vezels er bij, zodat je bloedsuikerspiegel niet zo snel stijgt. Glucose-fructose siroop is een goedje, dat niets met suiker te maken heeft; het wordt namelijk gemaakt van vast zetmeel. Meestal

mais, "corn", en die is dan mogelijk ook genetisch gemanipuleerd. Het maken gebeurt met chemicaliën (zoals kwik*) waardoor het via het chemisch proces een zoete smaak krijgt. Hierdoor wordt nu de vaste stof vloeibaar, blijft dat dan ook, kan dus niet meer kristalliseren en dat is een groot voordeel voor de voedingsmiddelen industrie.

Bovendien is het veel zoeter dan suiker. Als het in deze vorm (en dus te vaak of te veel) in je lichaam komt, dan wordt het door de lever als vet opgeslagen omdat de lever de fructose niet geheel kan afbreken. Dit kan dan leververvetting veroorzaken én men wordt er dus per definitie dik van! Van fructose krijgt men geen 'vol' gevoel waardoor men door blijft snaaien. In Amerika heet dit goedje HFCS (High Fructose Corn Sirup), er wordt hierover al behoorlijk alarm geslagen en het wordt daar zelfs al ondergebracht in de top-10 kankerverwekkers.

Alternatieven

Honing bijvoorbeeld bevat ook glucose en fructose, maar deze moleculen zitten aan elkaar gekoppeld (sacharose), waardoor deze gezamenlijk door het lichaam worden opgenomen en daarbij een niet al te groot probleem vormen. In de genoemde glucose-fructose stroop zitten de glucose

en fructose moleculen op hun beurt echter niet gekoppeld en kan dus de fructose op zich ongehinderd naar de lever met eerder genoemde gevolgen! Vermijd dit goedje dan ook en zoek naar alternatieven als 'gewoon' (invert)suiker of nog beter honing, agave of ahorn siroop. Glucose-fructose siroop is te vinden in frisdranken, ontbijtkoek, koekjes, jam, ijs, etc. Als alternatief kan men ook naar biologische producten zoeken; die passen glucose-fructose stroop in deze vorm niet toe.

De verwerking van maizetmeel tot glucose-fructose stroop gaat via een chloor-alkali proces waarbij kwik wordt gebruikt, dat in het product terecht kan komen. In de helft van de gevallen wordt dit proces industrieel nog toegepast. Er zijn echter ook modernere methoden, waarbij kwik niet meer in dit product terecht komt, maar dan blijft het probleem van het hoge fructose gehalte dus nog bestaan.

Algemeen probleem: het mág allemaal dankzij de lobby van de voedingsmiddelen industrie.

Kertscadeau van glas

Door: Ina Huizinga

Glas hoort niet in het gewone huisvuil, maar in de glasbak. Dat is natuurlijk goed om te doen, maar je kunt glazen groentepotten ook een tweede leven geven. Je kunt ze gebruiken als basis voor een cadeau, als voorraadbus of je maakt er een kerstcadeau van. Hier kun je lezen hoe je van een glazen pot, waarin bijvoorbeeld bruine bonen hebben gezeten, een mooi kerstcadeau kunt maken. Er is weinig voor nodig om er een persoonlijk tintje aan te geven.

Benodigdheden:

- restjes verf
- kwasten
- tweecomponentenlijm
- glazen groentepotten
- touw
- versieringen, kijk hiervoor ook eens bij een van de vele kringloopwinkels die Zwolle rijk is.

Uitvoering:

- plak je versiering, een kabouter, een kerstarrangement of een speelgoedier met de tweecomponentenlijm op de deksel.
- Laat dit even drogen en verf de deksel en eventueel je versiering.
- Je pot is nu eigenlijk al klaar.

- Je kunt de deksel weglaten en de pot versieren met bijvoorbeeld verf of de pot beplakken met sterren.
- Je kunt de hals van de pot versieren met draad zodat je de ribbels in de bovenkant niet meer ziet.

Gebruik:

- zet er een kaars in en je hebt een windlicht.
- Doe er noten, snoepjes of iets anders in en je hebt een voorraadbus.
- Doe er waxinelichten in en je hebt een mooi kerstcadeau.
- Doe er kerstballen in en je hebt een voorraadbus voor kleine kerstballen, maar eigenlijk is het een leuk kerstcadeau.
- Doe er kerstlichtjes in en je hebt een kerststuk.
- Doe er aarde in en een cactus of een vetplantje en je hebt een bloempot.

PostNL helpt Ikea bij omzeilen reclamedrukwerk

Tekst: Hans IJzerman

Ongewenste reclame, een nee-nee sticker op de deur en toch ineens de Ikea-gids door de brievenbus. Het gebeurt. Via een sluiproute, met hulp van PostNL.

Ikea werkt samen met PostNL om de Ikea-catalogus zo breed mogelijk te verspreiden, ook bij mensen die op hun brievenbus aangeven geen reclame te willen ontvangen. De dienstverlening van PostNL gaat verder dan het bezorgen. Adressen worden geselecteerd door een dochterbedrijf van

PostNL. Werknemers van PostNL plakken de adresstickers op de catalogi. Dat blijkt uit antwoorden van beide bedrijven op vragen van NRC.

Tussen 16 en 26 augustus 2017 viel hij bij 5,7 miljoen huishoudens in de bus: de Ikea-catalogus 2018. Een interieurgids van 328 pagina's, met als titel: Geef je leven de ruimte. Veel mensen zijn blij met het cadeautje van het Zweedse woonwarenhuis. Veel andere mensen zitten niet te wachten op een dikke, ongevraagde reclamefolder en beschouwen het als milieuvervuiling.

De catalogus wordt ook bezorgd bij mensen met een nee-nee- of nee-ja-sticker op de brievenbus. Zij willen geen reclamedrukwerk ontvangen maar de sticker houdt de catalogus niet tegen. De Ikea-catalogus is namelijk voorzien van een adres, met als aanhef „Aan de bewoner(s) van“. Daarmee valt hij onder geadresseerde reclame en kan de nee-sticker worden genegeerd.

Sluiproute van de quasi-adressering. De Tweede Kamer keerde zich twee jaar geleden al tegen deze „sluiproute van de quasi-adressering“. Een motie van de Partij voor de Dieren, waarin de regering wordt verzocht om de praktijk aan te pakken,

werd door acht partijen gesteund. VVD, PVV en CDA stemden tegen. De Partij voor de Dieren wil overstappen naar een opt-insysteem voor drukwerk, zoals dat voor digitale communicatie al geldt. Burgers krijgen dan geen ongeadresseerde reclame in de bus, tenzij zij daar om hebben gevraagd.

Je kunt je wel afmelden voor de catalogus, hoe dat moet staat op de adressticker.

De Ikea-catalogus belandt bij 5,7 miljoen van de 7,7 miljoen Nederlandse huishoudens. Naast leden van Ikea Family (klanten die zichzelf hebben aangemeld) komt hij bij iedereen die binnen 45 minuten rijden van een van de dertien Ikea-vestigingen woont in de bus, met uitzondering van institutionele huishoudens als verpleeghuizen en revalidatiecentra.

De catalogus is overigens volledig gedrukt op milieuvriendelijk Forest Stewardship Council Mix Credit papier. Online meldt het bedrijf: „Dat betekent dat de complete Ikea-catalogusproductieketen, van bos tot drukker, FSC-gecertificeerd is en je dus zeker weet dat deze verantwoord is gemaakt.“ De catalogus is ook digitaal en als app beschikbaar.

Groene Loper Zwolle ondersteunt groene initiatieven

Maak jij deel uit van een groen bewoners-initiatief in Zwolle? Werk je bijvoorbeeld samen met je burens in een buurtmoestuin? Help je mee het schoolplein te vergroenen? Of probeer je een dergelijk initiatief van de grond te krijgen en kun je daarbij hulp gebruiken? Neem dan contact op met de Milieuraad.

Wij koppelen je vanuit de Groene Loper Zwolle aan de juiste contactpersoon of organisatie met de benodigde expertise. Bijvoorbeeld in het contact met de gemeente, het aanvragen van fondsen en subsidies, het schrijven van persberichten en projectplannen of het geven van trainingen.

Wil je meer weten over de ondersteuningsmogelijkheden door de Groene Loper? Neem dan contact op met de Milieuraad via tel: 038-4982618 of e-mail: info@milieuraadzwolle.nl

De Groene Loper organiseert regelmatig bijeenkomsten en activiteiten. Zie : www.groeneloperzwolle.nl en Facebook: [groeneloperzwolle](https://www.facebook.com/groeneloperzwolle).

"Water- en klimaatdeskundigen" gezocht

Binnen de Milieuraad en haar samenwerkingspartners is vrij veel kennis beschikbaar over de flora en fauna, ook wel over natuur en milieu educatie, gezonde voeding e.d. De laatste tijd komen vraagstukken van b.v. de waterveiligheid en de gevolgen van klimaatveranderingen steeds frequenter aan de orde. Ook op de schaal van Zwolle en om-

geving is het van belang, dat de Milieuraad m.b.t. deze onderwerpen mee kan doen aan de discussie en kennis en kunde in huis heeft wat op deze terreinen wel of juist niet zinnig is. Wij zouden ons vrijwilligersbestand graag uitbreiden met mensen/vrijwilligers die op deze gebieden (al dan niet op een deelgebied) deskundigheid hebben. Het

is daarbij niet altijd noodzakelijk, dat men participeert in een werkgroep of commissie; het op ad hoc basis kunnen consulteren of het mee werken aan een tijdelijk project kan voor ons al zeer waardevol zijn.

Heb je belangstelling? Neem contact op met de Milieuraad.

Visie en doorzettingsvermogen

Tekst: Jacqueline Stil

Dit is het derde deel in de serie over duurzaam ondernemen in Zwolle. Deze keer spraken wij met Herman Haverkort van de gelijknamige biologische slagerij in Assendorp.

Wat is de doelstelling voor Haverkort?

Onze doelstelling is ook echt slager te zijn, goed vlees te verwerken, weten van de oorsprong van het vlees, en natuurlijk onze worstenmakerij. Dit is een van de fundamenten van ons bedrijf.

We horen weleens dat het onmogelijk is om in de wereldvoedselvraag te voorzien wanneer iedereen biologisch wordt. Hoe staat u daarin?

Dat is een grote vraag. Het is denk ik belangrijk dat wij anders naar voedsel gaan kijken. Dat we zuinig zijn met eten en echt onze eet momenten nemen.

Wat heeft u te zeggen aan vegetariërs?

Ik denk dat vegetariërs niet realistisch zijn. Ze kijken vaak vanuit de emotie over de knuffeligheid van de dieren, maar je houdt ook gewoon vlees over wanneer je melk of eieren produceert. Dat zouden zij dan ook niet kunnen gebruiken.

Hebben jullie ook een plekje binnen de zero-waste economie?

Wij gooien eigenlijk weinig weg. Het hele dier wordt gebruikt. Van het rest vlees maken wij worsten en sommige botten kunnen in de soep.

Wat heeft u voor tips aan andere ondernemers die duurzaam willen worden?

Dat heeft met visie te maken. Wanneer je het doet om hip te zijn kom je niet ver. Je moet een voortrekkersrol willen spelen, jezelf verdiepen. Je kunt het niet zomaar doen. Consumenten willen van alles weten.

Vindt u dat Zwolle het goed doet op het gebied van duurzaamheid?

Iedereen wil wel duurzaam en verantwoord kopen, wanneer je het ze vraagt, maar als ze dan de portemonnee moeten trekken wordt het lastig. Dat is jammer. Maar het zou in principe kunnen dat het populairder wordt.

Groene reactie op Zwolse Omgevingsvisie

In een reactie op de Zwolse Omgevingsvisie ziet het Natuurplatform Zwolle (NPZ) mooie ambities over landschappelijke kwaliteiten, klimaatbestendig, energieneutraal en gezonde en duurzame stadsdelen. Aan de andere kant geeft de visie ook erg veel ruimte voor groei, en is deze te weinig concreet over biodiversiteit, duurzaamheid en groen.

Grenzen aan groei

'Dat de groei op gespannen voet met de hiervoor genoemde kwaliteiten kan staan, wordt niet of nauwelijks benoemd. Ons bekruipt dan ook de vrees, dat de groei in feite toch boven de duurzaamheid – in brede zin – gesteld wordt, aldus het NPZ in de reactie. 'Natuurlijk moet er bij een groeiende bevolking voldoende, geschikte en betaalbare huisvesting voor de inwoners geboden worden en is ook een passende economie een noodzakelijkheid. Maar daarbij moeten we uiterst zorgvuldig omgaan met de landelijke omgeving en grondstoffen van deze aarde. Ons inziens zouden deze aspecten in de nota méér aandacht mogen krijgen. Gelukkig is er wel een begin, immers er staat "We kiezen duidelijk richting: we bouwen eerst in de stad, dan pas buiten de stad".

Natuurwaarden als uitgangspunt

'Hoe hier dan verder vorm aan gegeven wordt, zijn wij nauwelijks in de nota tegengekomen. Wij pleiten er sterk voor om

in het tweede deel van de Omgevingsvisie de natuurwaarden, de biodiversiteit in het buitengebied uitdrukkelijk op te nemen en als zéér beschermwaardig te kenschetsen. In dat kader zou de gemeente zelfs in kunnen zetten op een actieve, verdere ontwikkeling van de ecologische waarden met name in het buitengebied'. Het NPZ benoemt hierbij hittestress en andere klimaatopgaven als aandachtspunt.

'Het verder dicht/vol bouwen van de stad brengt mogelijk ook andere minder/niet gewenste effecten met zich mee. Hoe denkt het College bijvoorbeeld rekening te houden met zaken als nestelgelegenheid voor de (stads)vogels, vleurmuizen e.d., maar ook voor bloemrijke – niet te ver van elkaar afliggende – zones, welke noodzakelijk zijn voor een goed bijen- en ander insectenbestand. Van meet af aan moet er in het ruimtelijke ordeningsproces juist voor dit soort zaken heel veel aandacht zijn!'

Groene vinger-structuur

Het NPZ pleit er voor om de "Zwolse groene vinger"-structuur blijvend een plaats te geven in het ruimtelijk beleid en ook voor goede aansluitingen te zorgen in gebieden waar (noodzakelijkerwijs) toch aan stadsuitbreiding gedaan moet worden. 'Nog wat explicieter: Dde Groene vingers moeten aansluiten op (en doorgetrokken worden in) gebieden waar stadsuitbreiding plaats-

vindt; zij moeten vooral goed aansluiten op relevante (ecologisch rijke) delen van het buitengebied'.

CO2

'Om CO2 uitstoot te verminderen moeten er – willen de "Parijse" klimaatdoelstellingen gehaald worden – op lokaal niveau (en dus ook in Zwolle) tevens stappen genomen worden. Zo zullen de mogelijkheden t.a.v. de voedselproductie in de (stads)regio uitgebreid moeten worden; daarnaast moet er verder gezocht worden om allerlei goederenstromen te beperken!'

Vervolg

'In de nota komt de passage voor "Steden die veel in groen en water investeren en een groen- en waterstructuur bezitten, doen het economisch beter". Het NPZ nodigt het gemeentebestuur van harte uit om in het Zwolse beleid hier dan ook uitdrukkelijk rekening te houden!'

De Omgevingsvisie voor Zwolle geeft richting aan hoe de stad zich kan ontwikkelen tussen nu en 2030. Het NPZ pleit voor voldoende aandacht voor genoemde punten in de verdere uitwerking en biedt de eigen expertise hierbij aan. De gemeente reageerde 'erg blij' op dit aanbod.

Informatie over het NPZ? Mail: Natuurplatformzwolle@milieuraadzwolle.nl

Veel groene doeners bij Nazomerfeest Doepark Nooterhof

Het Nazomerfeest Doepark Nooterhof werd heel druk bezocht. Nog mooier: aan de activiteiten rond het thema Natuur Dichtbij werd in groten getale door jong en oud deelgenomen.

Lekker houtvuur?!

Tekst: Loes la Faille

Niks leuker dan een vuurtje stoken, zou je denken. Ja en nee. Ja, omdat een houtvuur fijne warmte geeft, hout een hernieuwbare energiebron is en stoken op hout je gasrekening kan verlagen.

Helaas zijn er aan het stoken van hout ook veel nadelen.

Veel mensen ervaren hinder van houtvuur in hun omgeving. Ze kunnen last hebben van de stank, tranende ogen of geïrriteerde luchtwegen. Dit is vooral vervelend voor mensen met ziektes aan de luchtwegen. Houtrook bevat verschillende voor de gezondheid schadelijke en kankerverwekkende stoffen, met name fijnstof. Fijnstof bestaat uit in de lucht zwevende deeltjes kleiner dan 10 micrometer. Deze deeltjes

kunnen ook van natuurlijke oorsprong zijn, zoals zout uit zee of zand. De stofdeeltjes worden bovendien veroorzaakt door de industrie, het verkeer en de opwekking van elektriciteit. De hoeveelheid fijnstof die uitgestoten wordt door het stoken van houtvuur is gelijk aan de hoeveelheid van al het verkeer in Nederland. Zelfs twee keer zoveel als de uitstoot die personenauto's veroorzaken.

De nadelige gevolgen van overlast zijn wel te beperken, niet te voorkomen. Stook zo goed mogelijk! Begin met het vuur goed aan te steken, van bovenaf aan. Hierdoor ontstaat er minder as en roet en heeft het vuur een langere brandduur. Als het mistig of windstil weer is, stook dan niet. De rook verwaait dan niet. Gebruik alleen 'schoon' en droog hout.

Gebruik alleen 'schoon' en droog hout.

Geverfd of geïmpregneerd hout is uit den boze om in je kachel of haard te stoken. Dan komen er nog meer giftige stoffen vrij. Smoor de kachel niet, stook een flink vuur in de kachel voor een optimale verbranding. Koop geen te grote kachel voor een te kleine ruimte. Stook niet te lang achter elkaar. Vervang je oude haard door een minder vervuilend exemplaar.

Zo lang er geen regelgeving van de overheid is, zullen de problemen met rookoverlast moeilijk op te lossen zijn. Houtstokers voelen zich beperkt in hun vrijheid. Klagers voelen zich niet gehoord of serieus genomen. De GGD Zwolle adviseert mensen die overlast van houtvuur ervaren, in gesprek te gaan met hun bureaus.

Meer weten? Kijk dan op de site van Milieucentraal.

Recycle je eigen kaars

Tekst: Loes la Faille

Je kunt zelf kaarsen maken van restanten kaarsvet. Maak eerst een mal. Dit kan van hittebestendig verpakkingsmateriaal. Maak daar een gaatje onderin. Trek hier kaarsen-

lont door. Plak het uiteinde van de lont, aan de buitenkant van de mal, goed vast met duct tape. De lont trek je strak door hem aan een stokje te binden die je over de mal legt. Nu kun je gaan beginnen met het smelten van de resten. Dit kun je het beste 'au bain

marie' doen. Dat is het kaarsvet smelten in een kom die in een pan heet water hangt. Selecteer de resten vooraf op kleur voor een mooi resultaat. Hoe dikker de kaars, hoe dikker de lont moet zijn. Gebruik een metalen dienblad als ondergrond bij het gieten.

Natuuractiviteiten

Wilgen knotten

www.milieuraadzwolle.nl

Lekker buiten werken met de werkgroep VLO Vrijwillig Landschaps Onderhoud Zwolle. Van november 2017 tot en met maart 2018 kun je elke zaterdagochtend van 09.00 - 12.30 uur meedoen met de VLO: wilgen en populieren knotten.

Winterwandeling met snert

www.natuurmonumenten.nl

Donderdag 28 dec 2017, 10:00 - 13:00 uur Met de boswachter een stevige winterse wandeling maken met een kop snert toe in de Vreugderijkerwaarde Zwolle. Voor volwassenen en kinderen.

Vogelcursus. Start 9 januari 2018

www.knnv.nl/zwolle

In januari start de basiscursus "Vogels kijken rond Zwolle" door Peter van Dam. De cursus is bestemd voor beginnende vogelaars. Er zijn tien cursusavonden en

elf excursies. Data 9 en 24 januari, 6 en 20 februari, 6 en 20 maart, 3, 17 en 24 april en 16 mei.

Naar de Noordpool

www.knnv.nl/zwolle

Lezing woensdag 17 januari 2018, 20.00 uur Jelte Rozema heeft vanaf 1998 vanuit de Vrije Universiteit onderzoek op de noord- en zuidpool verricht. Op de toendra van Spitsbergen werd rond Longyearbyen en bij Ny Alesund in het noorden gemeten hoe de poolwilg, kraaiheide en het poolklokje na het smelten van de sneeuw in de korte poolzomer groeiden en bloeiden.

De vismigratierivier

www.knnv.nl/zwolle

Lezing donderdag 1 februari 2018 De Afsluitdijk is een onmisbare schakel voor miljoenen vissen in hun trekroute. Met de komst van de vismigratierivier kunnen trek-vissen via geleidelijke overgang tussen zoet en zout water heen en weer zwemmen.

Vogelzangcursus

www.ivnzwolle.nl

Start 3 maart 2018

Vogels herkennen aan hun zang. Elke week ga je anderhalf uur naar buiten met een gids en luisteren naar de vogels in en om Zwolle. De cursus is voor iedereen, van beginner tot gevorderde.

Vlindercursus

www.ivnzwolle.nl

Start donderdag 15 maart 2018

Een cursus voor wie de dagvlinders in eigen omgeving wil leren kennen. Twee avonden theorie op donderdag 15 en 29 maart 2018 in Zwolle en twee excursies in het Reestdal in Balkbrug op 19 mei en 7 juli 2018

Wilde plantencursus

www.ivnzwolle.nl

Startavond woensdag 28 maart 2018

De cursus is voor iedereen die geïnteresseerd is in de natuur en meer wil weten over de in natuur voorkomende planten in Nederland. Er zijn 6 avondexcursie en 4 zaterdagexcursies. Er is een cursus voor beginners en een voor gevorderden.

Insectencursus

www.ivnzwolle.nl

Start vrijdag 20 april 2018

Hoewel alle insecten koudbloedig zijn, zijn ze hotter dan ooit. In aantal gaan ze enorm achteruit. We vinden ze overal om ons heen, soms mooi, soms lastig, maar over het algemeen nuttig. De moeite waard om deze complexe wereld van ongewervelde zespotters te bestuderen. Er zijn 5 cursusavonden op vrijdag met aansluitend op zaterdagochtend een excursie.

Knotten met de VLO Vrijwillig LandschapsOnderhoud aan de Kolkweg, Laag Zuthem, november 2017. Foto: Diet ter Stege.